

PAPER DETAILS

TITLE: Rumeli Agizlari Tarihinin Iki Kaynagi Üzerine

AUTHORS: G HAZAI

PAGES: 117-120

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/504515>

RUMELİ AĞIZLARI TARİHİNİN İKİ KAYNAĞI ÜZERİNE

G. HAZAI

Türk ağızları tarihine ait araştırmaların kaynaklarındaki eksiklikler bilinmektedir. Ses tarihi bakımından değerlendirilmesi kolay olmıyan ve daima edebî dil seviyesini aksettiren Arap harfleriyle yazılı anıtlarda ağızlarla ilgili verilere nadiren rastlanmaktadır. Verilerin belirli bir yere bağlanması da kolay olmamaktadır. Bu çalışmalarda ilk başta transkripsiyon anıtlarından yardım beklenebilir. Fakat maalesef bunların da sayısı pek mahdud olup belirli bir yere isabetle bağlanması ise gene kolay bir ödev değildir¹.

Türk dilinin daha önceki yüzyıllarda yazılmış lûgatlerinin diyalektoloji bakımından işlenmesi, ağızlar tarihi hakkındaki bilgilerimizi muhtemelen önemli derecede artırabilir. Bu eserlerden toplanacak materyelin belirli bölgelere bağlanması da kolay olmamakla beraber, bazı kelimelerin tarihçesi, ağız ve genel konuşma dilinin yayılması, bunların birbirleriyle bağları hakkında gene de birçok faydalı veriler elde edilebilir.

Bu çalışmalarda Türk lûgat literatürünün taşraya ait eserlerine şüphesiz daha büyük bir rol düşmektedir. Çünkü bu eserlerde genel konuşma dilinin düzeltme tesiri daha az kendini göstermekte, yani bunların materyeli ağızların özelliklerini daha sadık bir şekilde yansıltmaktadır. Bu bakımdan mevcut literatürün daha da artmasını ümit edebiliriz, çünkü böyle lûgatlerin muhtemelen yazma şeklinde muhafaza edilen nüshaları da mevcut olabilir².

¹ Ağızlar tarihi bakımından komşu dillerde muhafaza edilmiş olan Türkçeden gelme kelimelerin sistematik bir şekilde incelenmesinden de birçok şey beklenebilir. Böyle bir denememiz için bk. G. Hazai, Rumeli ağızlarının tarihi üzerine. In: TDAY Belleten 1960, 205-211.

² Türkçe lûgatler bibliyografyasını bk. Osmanlıcadan Türkçeye Söz Karşılıkları Tarama Dergisi, İstanbul 1934, 39-102; J. Deny, L'osmanli moderne et le Türk de Turquie. In: Fundamenta Philologiae Turcicae, Tomus Primus, Wiesbaden 1959, 182-239.

Birkaç yıl önce E. Rossi değerli bir Türkçe-Arnavutça lûgatçeden haber verdi ³. Son zamanlarda Bulgaristan'da hazırlanmış benzer özellikteki eserlere ilgililerin dikkatini çekmiştik ⁴. Bu yazımızda ise Makedonya bölgesinde hazırlanmış iki dil kılavuzunu tanıtmak istiyoruz ⁵.

Bu iki dil kılavuzunu hazırlayan D. M. Pulevski'dir. Birinci eser dört dilde (Türkçe, Yunanca, Sırpça-Makedonca, Arnavutça) yazılmış olup 1873-te Belgrad'da neşredilmiştir. İkincisi üç dilde yazılıp 1875-te aynı şekilde Belgrad'da çıkarılmıştır ⁶. Bu iki eser esasında birer konuşma kitabı olup paralel metinler yardımı ile, aynı anda adı geçen bütün dillere girişi sağlamak gayesini gütmektedir.

Bu iki dil kılavuzunun dili ve anlamı çok zor çıkarılabilen cümleleri yazarın Türk diline iyi hâkim olmadığını derhal göstermektedir. Diğer dillerdeki metinlerde de aynı eksiklikler hissedilmektedir. Fakat yazarın Türk edebî diline hâkim olmamayışı esere diyalektoloji araştırmaları bakımından tabîî müsbet bir rol kazandırmaktadır. Metinden görüldüğü gibi yazar Türk dilinin kendine özel bir Balkan koynesini, yani edebî dilin düzeltme tesirinin daha az görüldüğü, fakat aynı zamanda yabancı unsurların tesir ettiği dil tipini tanımakta idi.

Başka bir incelememizde Türkçeden gelme kelimelerin Balkan dillerine girişinin olağanüstü özel şartlar altında olması gerektiğine dikkati çekmiştik ⁷. Bu dillere geçen Türkçe kelimelerin naklinde iki ve çok dilli unsurlar, yani bunlar tarafından konuşulan Türk dili en önemli rolü oynamıştır. Tabîî bu dil tipi edebî dilden uzak bulunmaktaydı,

³ E. Rossi, Un inedito lessico rimato turco-albanese composto a Scutari en 1835. In: Rivista degli Studi Orientali 26 (1951), 114-123.

⁴ G. Hazai, Kiril harfleriyle yazılan Türk metinleri. In: VIII. Türk Dil Kurultayında okunan Bilimsel Bildiriler 1957. Ankara 1960, 83-86; G. Hazai, Monuments linguistiques osmanlis-tures en caractères cyrilliques dans les recueils de Bulgarie. In: Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae XI (1961), 221-233.

⁵ Rečnik ot četiri jezika. I. Srpsko-Albanski. II. Arbanski-Arnautski. III. Turski. IV. Grčki. Skrojena i napisana ot Dorda M. Pulevski. Beograd 1873; Rečnik od tri jezika. S. Makedonski, Arbanski i Turski. Knjiga II. Napisao Dorda M. Pulevski. Beograd 1875.

⁶ İki eseri başka yazımızda da zikretmiştik: G. Hazai, Über den osmanisch-türkischen Abschnitt des dreisprachigen Sprachführers von Saloniki. In: Ural-altaische Jahrbücher XXXIII (1961) 66-72, bk. s. 71.

⁷ Yabancılar tarafından konuşulan Balkan Türk koynesi ve bunun Balkan dillerindeki Türk kelimelerinin naklindeki rolü hakkında bk. G. Hazai, Remarques sur les rapports des langues slaves des Balkans avec le turc-osmanli. In: Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae VII (1962), 97-138.

yapı materyelini mahallî ağızlardan almış olup kuruluşunda da bu dili konuşanların ana dillerinin özellikleri de önemli bir rol oynamıştı. Yani böylece Balkan halklarının ağızlarında özel bir koyne meydana geldi ve bunun kuruluşunda Bulgarlar, Sırlar, Makedonyahlar, Yunanlılar ve Arnavutların aynı derecede payı oldu⁸.

Balkan dillerindeki Türkçeden alınma kelimelerin naklinde rol oynayan koyne – temelinde – bugün artık geçmişe karışmıştır. Fakat bunun özelliklerini şu iki küçük örnek de açık olarak göstermektedir.

Bu yazımızda bu iki küçük metin parçasına dayanarak bazı verilerin değerlendirilmesine girişmiyeceğiz. Çünkü bu vazife ancak bütün materyelin işlenmesinden sonra ele alınabilir. Bu örnekler – yani dil kılavuzlarının önsözleri – bu eserler hakkında, bunların ağız özellikleri bakımından bir fikir vermektedir. Amacımız da zaten bu iki değerli dil tarihi kaynağına, araştırmacıları bekleyen bu âbidelere dikkati çekmekti.

METİNLER

İlk'isoyleşin :

I

Bilig: daa çog: lisani bu vakitillarda herk'e zi içun, muhtaç: dir:, k'erek:, e.e. imama, tujara, muderize, şeyrëçiye ve herk'eze zana yetçi ollduguna ve başkasına da cumlee ollub:, k'im: k'i yan: taraflara ve dabaşka, silselelar: ile var: karişmagi şehve, di var: ise, erk'ez k'endi amelerine juvap: versin:, fekat: gurbetçi ollduguiçun: muhtaç: dir, zira ateş: kaikllar: demir: yollar: tel: yakllaşmışllardir: ep: yerin: uzakligini oyle yakynlig: i çun: muhtaç:, ollub iz: bylelim:, biz:, yaban: maalda g'idenlere, ve daaçok: lisani burda ollub: llardan:, zira buyuzuncu sene muhtaç: etmiş: şöyle bylelim: eger ep: dilise, azer:, azer:.

II

Sahi daa yenigdir: urenelim:, soyle işin:/etme, soylerik'en: fekat: ilyazim: bize çog: vakiti, ve da bizim:, ana soyleişimiz: doruturuncye edek: ya aniya ve başkallar: ama k'imseye lyazim: ollursa ve da arar:

⁸ Şüphesiz iki ve çok dilliliğin konkre şartlarını incelemek, Balkanlıların konuştuğu Türkçenin fonetik, morfolojik özelliklerini tesbit etmek bugün de olağanüstü faydalı olabilir.

bu takim: k'itab: bukuruşuna nasill: kurulşum: butemel: sozlerle, eder çok: yardım: bullajak: zira vakiollur: da adama azer: biler:, soylemeye g'ene çok: duzullur: nasill: k'im: k'i hoca efendiye g'iden ollur: da ve daa g'enişliginde taktim: edeceg: bundan ik'inci k'itabu duzdurduguum:edeg bundan: eksikligi veda daa g'enişligin: em: niyeti.

Şimdi kullug: ediniz: bununle ve da yanliş: ise da bazi yerde, g'eniş: taktimi,nde veda, nefer: faturiya kurulmiş: ilk'ine,so zllariyle, diştireceim:, ik'inci k'itabda ve da dollduracam: gene uçuncu k'tabimda epi topuna duzgun: yazdıracam:.

Muhabet

Beel'emeg daaçok l'isani, k'imuhtaçiola, herk'ez, erife, en yukseg anl. taa dahi en alçak sraya, k'i yan diyara g'iden, şindik'i, zemana, bunu soil'emimim, daa il'k k'i tabimde.

Gaire soil'emişim k'i l'azim çok zaman taa val'ide l'isanimizi, tastik edel'im, beil'eyel'im, vedusdural'im, şu merkumu muhtaçiola edelim, zira oylece saglam fik'ir isteyor, k'i oldem dahi, başka l'isanil'er, ihtizaya g'ore urenel'im.

Uçuncu, demişim k'i, er nakadar birinci k'itabda, eksig veyanliş ise, buik'incide, bitun kusurl'eri, dolduraim, ve meremed dahi, edelim, il'a bir erif açan, azi ikrar bir kesneye, veren k'i muhtaçiola onu bitersn, il'a ben munasib bulmuşum k'i, buik'ici k'itabu, boil'e yazaim k'i cuvab azi ikrarima suriyedt de

Şu ol sebebe s. makedoniyenin l'isaniyede yazdirmişim, çunki bu diyara, anlaşılmaz bugarçel'isanisi zira bul'isaninin, k'endi ehal'isi ismi var, an lan miyakçes, k'i pak' mu habed demek, bul'isani suriyedtde, ve eik'el'yn k'tablari, dahi, tercume edmişl'er, urumçesden, Kirilos, ve Metodiyos, bizim, kavma suriyedtde.

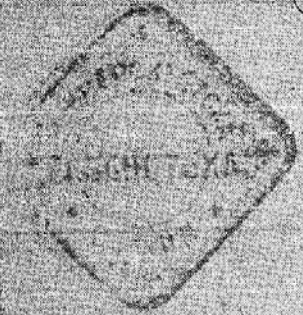
Tari umurversin Sultan abdul azis azamet, padişahl'igine, k'i vermiş onun namk'i irade, bitun kulara azamet padişahl'igden, k'i herk'es onun sais nda, l'isanil'er urenel'im, k'i bizim val'ide l'isanimizden ve gairel'er dahi.

Il'a buik'inciil'en kulanizin, şu ol sebebiçun; kurmuşum, boil'e ve çok nesnel'erden, muhabeti, azer azer var k'i şeirdçil'er dirsedme-gil'en, bunu suriyedtde, ve gaire l'isanil'er dahi, urenecekl'er, em k'indi val'ide l'isaniyi duzdururl'er.

ХЛТ/7

РЕЧНИКЪ.

ОТЪ ЧЕТИРИ ЈЕЗИКА.

-
- I. Српско-Албански.
 - II. Арбански-Ариаутски.
 - III. Турски.
 - IV. Грчки.

ОБРОБЕВА И НАПИСАНА ОТЪ

БОРЪА М. ПУЛЪВСКИ,

АРХИТЕКТА

У САЗИЧНИКЪ ОКУЖРИ ДИГРАНСКО 1872. ГОДИНЕ.

БЕОГРАДЪ.

ШТАМПАРИЈА Н. СТЕФАНОВИЋА И ДРУЖИНЕ.

1873.

Турски.	Грчки.
ИЛКСОЈЛЕНШИИЪ.	ПРОЛОГИЈА.
I.	I.
Билигъ даа чоґъ лисани бу вакътыларда херґе ви ичун, мухтачъ диръ, ґе- рекъ, е.е. имама, тужара, мудеризе, шејрѣчије ве херґезе зана јетчи олдугу- на ве башкасиа да цу- млее олдубъ, ґимъ ґи јанъ тарафлара ве дабашка, силселегерѣде варъ каръ- шмаги шехве, ди варъ нсе, ерґез ґенди амелерине жу- вапъ версинъ, фекатъ гур- бетчи олдугунчунъ, му- хтачъ диръ, зира агешъ каикларъ демиръ јолларъ телъ, јаклашмишлардиръ епъ јеринъ уза килини ојде јакјнаигъ и чунъ мухтачъ, олдубъ изъ бјлелимъ, бизъ, јабанъ маалда ґиденлере, ве даа чоґъ лисани бурда олдубъларданъ. зира бују- вунрусене мухтачъетмишъ шојде бјлелимъ егеръ епъ дилисе, азеръ, азеръ.	Ксерима пѣјо пулесъ гх- лосесъ, ету туго ґер дијапа- си енасъ, иае телиенсъ јету: ґ.ґ. папас, сјеревсъ, јету прематифтадесъ, дидаска- лонъ, мадитисъ, ґи дијату паса енаиъ техниконъ ґи- јету, аллосъ паса енаиъ, пѣјосъ ста кшена мерјан пигени ґи меали возмосъ ехи омилима, анъ дели па- са енанъ студульјесту на аполлогиши плинъ, дија- тисъ стратифтадесъ про- сини ии делисисъ плинъ, вапорја, шидеродромја, те- леграфо, тошимасанъ олло алларгија гитусъ је ецја шима хравимасъ на кше- роми, тора имис порпа- дифтадесъ, ґи пѣјопулесъ глосесъ, апутутесъ тѣни- ни идо плинъ туго като- шти етосъ та ґеревк еци на та кшероми, анъ денъ олло макаръ полиго.

Сърпски.	Арбански.
ПРЕДГОВОР. I. Знаѣ, помзлогоу говора у данашња времена, за свакога је потребно, као: г.г. свештенике, трговце, учителѣ, ученике и свакомъ руководѣлцу, занатѣи и другому свакому кој странствује, и другимъ нацијама има сношеније, а ко жели сваки своје задатку одговарати, а особито за странствујућа лица, потребује, јеръ нараброди железнице, телеграфъ, поближили су сву даљину земну ради такове близине, потребно намъ је знати, садъ странствујућима и више говора него што су овде, јеръ, ово столстије потребује, тако да знамо, ако не све по малу.	ПРИФОЛМАТЪ. I. Дисме машумъ, бухатъ нѣ ташѣ вакъ препасъ-њани, и духетъ, сите: аз, прјети, едерешпартъ, премѣштри, преј димешпулѣ еде препасъњани мѣштеръ занатчеј, еде тѣ батрѣ тѣ пасѣ њанј кушѣ, шкоо нѣ анатѣ, вѣтуи, едека, чонте меата, нѣ ке, кркоје пасѣ ны, пуни тѣ вети, по и упръгеча, пра, машумъ преиѣријатѣ шконитеанете ветуи, и духетъ, сепсе, нампоратѣ вромѣ екуритѣ, те-ли шкруме ке аѣрѣуанѣ, ѣите ларги деутѣ, прѣ ашту аѣри, на духетѣ, неѣе појдимѣ, нѣ гурбетѣијатѣ, еде машумъ, фолматѣ на кѣи кујан кату, сепсе, кѣи ѣинтин, вѣти, тѣшке духетѣ кашту подимѣ, не нухѣ цѣте пра каѣагѣсѣ.

4

Сърпскъ.

II.

Истиномъ, да је лакше научити да говоримо праксавимъ, али требало би намъ много времена и нашъ матерни језикъ докъ утврдимо, а камоли и други. Али ако је потребно коме и тражи овакове књиге. Покрои и овај, као што је кројена, може са основнимъ речима доста половати се, јеръ додгоди се помалу човекъ зна говорити, па ће се доста поправити, као и кои би кодъ г. учитеља нишомежу и у пространијемъ смислу разјаснити изъ овога, докъ напишемъ и другу књигу овога, недостатку и у пространијемъ смислу.

Садъ дакле, послужите се овомъ, и ако је погрешно негде као у пространомъ смислу и на простъ начинъ кројена у првомъ њу речима заменити, у другој књизи и допунити а у трећој књизи њу граматично у свему списати.

Арбански.

II.

Вртеј није мајлесъ у цоити пртакувендеим куръ фолимъ мегоја пра атаре недухетъ неве, шумъ мотъ еде тонъ, те љухе, те на пасъ, ньеръ, подфортонимъ пра кур еде љетри, пра не и духетъ нъ пасъ нјани еде крькоје си књи лотра, пасъ књи, ката си кушъ јекнијерч, мундъ ме катоматъ мјатъ мендифи сепсе, циндетъ ка пакъ, нѣрмъ ди, покувендон, пра ата ере, мјатъ, побаројтъ вете сите кушъ ве зот мѣштришкой мундъ еде нъ ма данъ кунту лон дифтојетъ ка књи нѣр унъ лон шкруу еде љетри лон лотра, какъ чие липсетъ еде нъ ма данъ кунту.

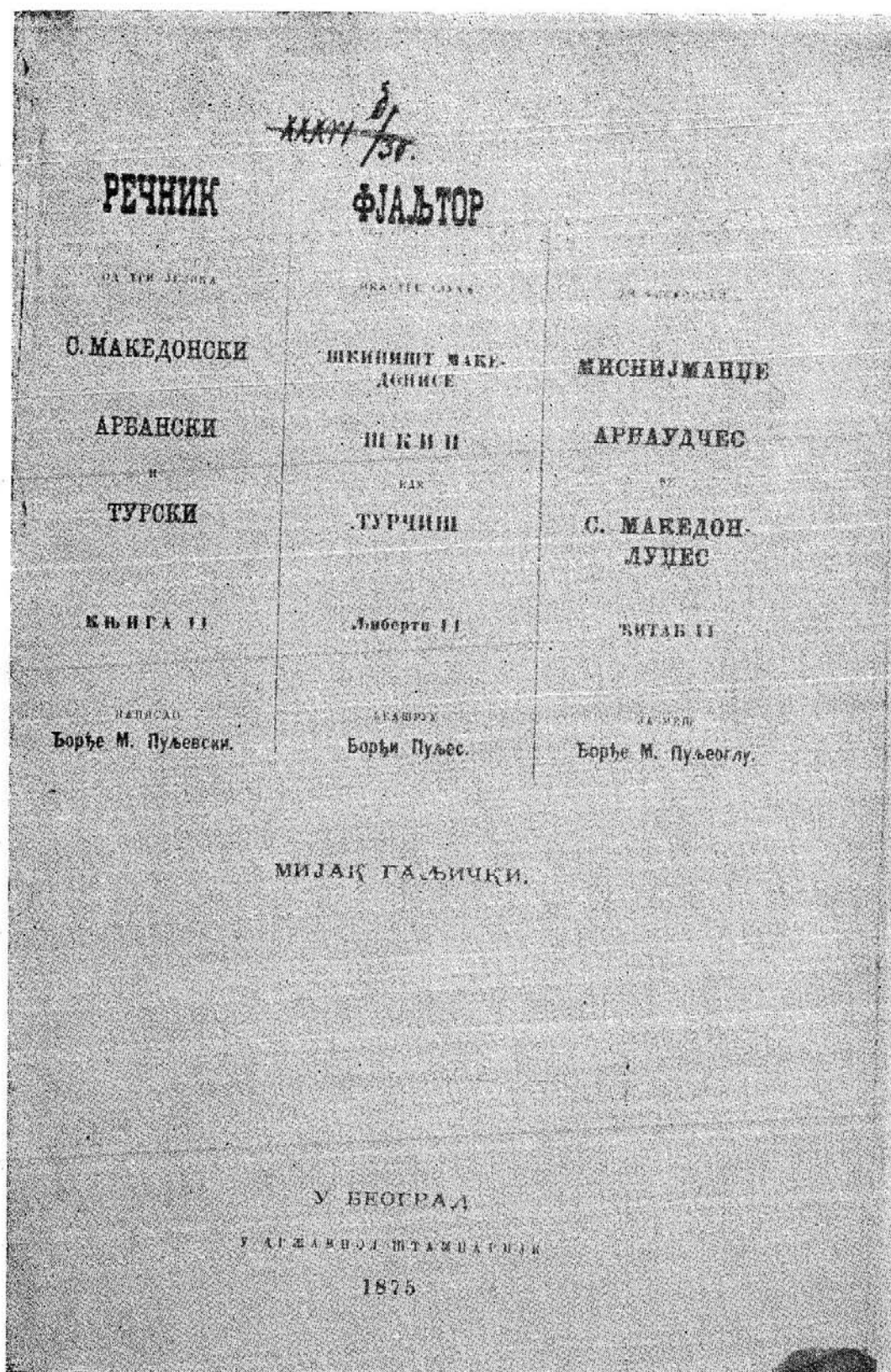
Ташти ньеръ ругдон ме књи еде није фајтун, крькуде, сите нъ, данъ кунту еде нѣдрејтъ арадапрефто нъ парасъ, ме, фоматъ поивендо пра н љетери мусифидотимбушъ едетъ три, текарте мѣшкрумте те дреитъ, поишкруи.

Ако г.г. читателима догоди се те неки
речи немогу изговорити нека виде у ска-
залки а. и б.

Нъ з. кьндѡјнатъ циндетъ. къркунде
сундъ. дони фјали пондса лете шефинъ.
нъ днфотмте. анъ. еде мбе.

Факи олтуръ да окујанъ ефендилеръ.
биръ анги белаъ сојлејемезьлеръ сацага
бакенцларъ. елифъ. ве бе.

Анъ биръ дјаваштадесъ. подена ден-
борокъ кадена много натоипонъ азъ идунъ
стискара просъ а. би п.

Знања на многу језика, да је потребно, за свакога човека, од највишег до најнижег реда, који странствује у данашња времена, ово сам казао и у првој књизи.

Друго, говорио сам, како треба доста промена док матерњи језик утрламо, сазнамо и изобразимо, то треба учинити, јер тако харава разум изискује, а не постоји и други језик по потреби да учини.

Треће, рекао сам, да штога је у првој књизи криво и погрешно, да бу у овој другој све неопходно поправити и поправити, а човек нека обеда менто треба испунити, но ја написао сам да добро, да ову другу књигу овако напишем, поред одговора на обећање.

На зато на с. максимском језику и писане су. Подем у овом крају не разабра се језик бугарски, но овај језик на своје начење мајачки, које знати чист право, на којем и црквене књиге писане, од грчког, јерузалемског, да, за наш народ.

Нека Бог пожели да ово дело не изгуби својој књизи, да се језик још више развије, да се језик још више развије, да се језик још више развије.

Многу језик, таласи, и аште неадухет, преласе, востанути на нате палати, јерге мате уније, а рада, пили поштом палати, на товету, нде мот со- тис, зно, калфа, еде нде либерти парат.

Другер ежам кукало- ва, синодухет, шум жот, фертасоргон, еде гуха те понае томе татко- зми, еде тат мсонж, ао подухет, ереине вет, та- баронж, псе ангу нас- жонд, индодина, крокоје, пор пастан, еде јотер гуха, цасте духет, ве- тис, тамсонж.

Третас калса, почи- шаше нде леберин на- рас инурт, еде бангил, се дота мбун нде ли- берти уаутис, дива ски- пинжа, еде дота дриго- Апохерин, куркушант- вилер, домесина, дукет, адо та састе, пор ун ена- до та пребукур, кидиберт уаутис, бекатту ешпру- ва, преурипен и кутеашт- теш.

Четрејо мбас гухате инкилент, махеленисе ешкрина, прес нде кин- ешкрина, нде жерет вешт- гуха те бутарисе, а по- кин гуха, кинре екин те- венисе, мјанисе, пилжа- еон, еолжун енастр, мбас нилж јон, еде м- бери кинис, бекун ин- прецинт, кинтен бије- Кирлан еде Месодисе, преверан тона.

Трибастит, жртис- имад, Сутан Абдул а- зев змакет клене даш- нивате вилет еспретисе, мит виле мара, ндеж-

Бекелет дашток див- сана, инкухтачлода, херсеа, ерифе, ешлукет- ала, тве даха еш ашаче, сраи, би јан алара йе- ден, индиди, зекана, буну софисиним, даш- пилит табиле.

Танре софисиним би- дашин чак земин тав ба- даше динанисин, та- стас ел-е-лим, бекелје- даш, вадусаразали, шу- жеркуму жуктаиола е- делани, нира ојасе еш- тана ашир вестор, ба- одлем даш, башва див- саралер, инкисаја, боре- уренсали.

Учуну, доман би, ер паллаар бориш би- табил есиа, нејанлисе, буфанинде, буну- курулсера, дола, рани, не мерсеа даш, едени, нде берира ачин, ашн- крар бериносе, верен би мжтиноло ову ба- терси, нде бекмивисеб- бунушнж би, бунушнж- йаутиу бекле јазан би- тукас ашн виларина еш- ристе дс.

Шу оза себе с. мак- дошанов, дасанејасе- јазармине, туви бу- дивра, ананисамас б- гарисисанисе зира б- дасанисин, бекле еш- даше реме бар, андан- мјанисе, би пилжу ха- бек дасек, бексанисе еш- рахатисе, бексанисе б- табил даш, терисе, ешмисилер, урмиселен, Кирланисе, не Месодисе, баша, калса, ешпелете, Гардмурселли Сул- тав абдул даш ашмет, палмисхалигани, ба пер- мит ову палмисхали-

иница у царству нере- рој величестна царевине- свана да се учино јези- ци, према свој матур- нем разговору, а други- Давелем посланине се- овом другом инаномин- то, ксерофисамју ошак- и од многу јазити то- корно сам до жад, те- ученин, читатуни по- кидомеа мјасаци еде не- овори, и други јазини- ваучадеу, а и свој ма- терни, јазик, погради- беду.

Портант дугачки- можи ветер прело, еде- баш кјера, бешу, еде- ншануменд екувалдоа, каласе, псе мотат ве- кидомеа мјасаци еде не- тер гуха, дасанисин, аш- дот дригоин.

Портант дугачки- можи ветер прело, еде- баш кјера, бешу, еде- ншануменд екувалдоа, каласе, псе мотат ве- кидомеа мјасаци еде не- тер гуха, дасанисин, аш- дот дригоин.

Портант дугачки- можи ветер прело, еде- баш кјера, бешу, еде- ншануменд екувалдоа, каласе, псе мотат ве- кидомеа мјасаци еде не- тер гуха, дасанисин, аш- дот дригоин.

Портант дугачки- можи ветер прело, еде- баш кјера, бешу, еде- ншануменд екувалдоа, каласе, псе мотат ве- кидомеа мјасаци еде не- тер гуха, дасанисин, аш- дот дригоин.

Портант дугачки- можи ветер прело, еде- баш кјера, бешу, еде- ншануменд екувалдоа, каласе, псе мотат ве- кидомеа мјасаци еде не- тер гуха, дасанисин, аш- дот дригоин.

Портант дугачки- можи ветер прело, еде- баш кјера, бешу, еде- ншануменд екувалдоа, каласе, псе мотат ве- кидомеа мјасаци еде не- тер гуха, дасанисин, аш- дот дригоин.

Портант дугачки- можи ветер прело, еде- баш кјера, бешу, еде- ншануменд екувалдоа, каласе, псе мотат ве- кидомеа мјасаци еде не- тер гуха, дасанисин, аш- дот дригоин.

Портант дугачки- можи ветер прело, еде- баш кјера, бешу, еде- ншануменд екувалдоа, каласе, псе мотат ве- кидомеа мјасаци еде не- тер гуха, дасанисин, аш- дот дригоин.

Портант дугачки- можи ветер прело, еде- баш кјера, бешу, еде- ншануменд екувалдоа, каласе, псе мотат ве- кидомеа мјасаци еде не- тер гуха, дасанисин, аш- дот дригоин.

Портант дугачки- можи ветер прело, еде- баш кјера, бешу, еде- ншануменд екувалдоа, каласе, псе мотат ве- кидомеа мјасаци еде не- тер гуха, дасанисин, аш- дот дригоин.

Портант дугачки- можи ветер прело, еде- баш кјера, бешу, еде- ншануменд екувалдоа, каласе, псе мотат ве- кидомеа мјасаци еде не- тер гуха, дасанисин, аш- дот дригоин.